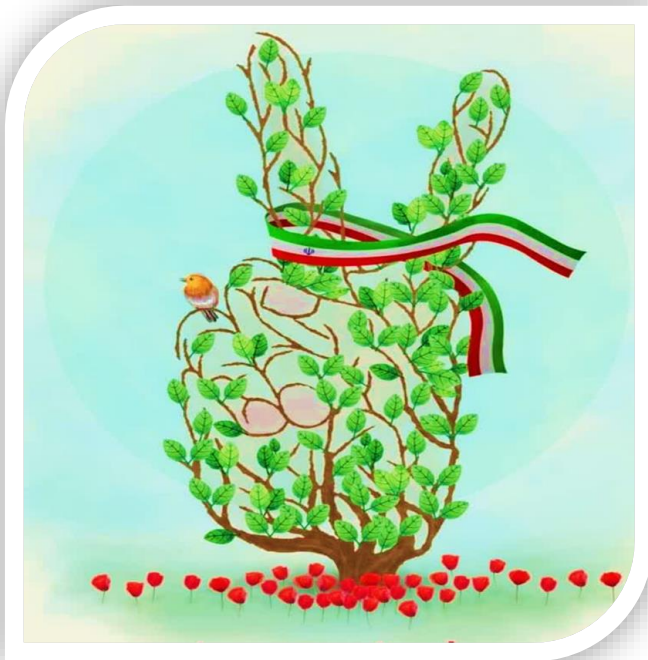

پوش "شجره طیہ"

به یاد هر شهید، یک نهال امید

معاونت آموزشی، پرورشی و تربیت بدنی

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

باسمه تعالی

مقدمه

فرهنگ ایثار و شهادت، ریشه‌ای عمیق در هویت دینی و ملی ملت ایران دارد و انتقال این فرهنگ به نسل‌های آینده، نیازمند زبان و نمادهایی ملموس، ماندگار و اثرگذار است. درخت، به‌عنوان نماد حیات، پایداری و رشد، می‌تواند پیوندی عمیق و معنادار میان «یاد شهید» و «تداوم زندگی» برقرار سازد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای (حفظه‌الله) در پیام خود به مناسبت روز جمهوری اسلامی ایران و روز طبیعت، با اشاره به جنگ ترکیبی دشمنان و آسیب‌های وارد شده حتی بر فضاها، زیست‌محیطی کشور، بر هر حرکت در مسیر گسترش آبادانی و ساختن آینده درخشان ایران تأکید فرمودند و یکی از راه‌های عملی آن را کاشت درختان مثمر و مراقبت از آنها از روز طبیعت تا پایان بهار معرفی کردند. ایشان در این پیام، با یادآوری شهادت نونهالان مدرسه شجره طیبه، کاشت نهال را به نیابت از شهدا، تجلی «نهال امید» در سراسر سرزمین ایران دانستند تا این نهال‌ها در سال‌های آینده به «شجره طیبه» و درختانی پرثمر تبدیل شوند. بر همین اساس، پویش «شجره طیبه»، به یاد هر شهید، یک نهال امید» با تأسی به تأکید و پیام ایشان و با الهام از آیه شریفه "كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ"، با استناد به «سیاست‌های کلی ترویج فرهنگ ایثار و شهادت» (ابلاغی قائد شهید (رضوان‌الله علیه))، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (تربیت انسان مومن، متعهد و مسئول در برابر ارزش‌های انقلاب اسلامی) و در گرامی‌داشت یاد شهدا، به‌ویژه «شهدای مظلوم مدرسه دخترانه شجره طیبه میناب» و شهدای والامقام جنگ تحمیلی سوم رمضان طراحی شده است تا یاد شهدا با یک عمل عینی، ساده و ماندگار یعنی کاشت و مراقبت از نهال در دل خانه‌ها، مدارس، مساجد، مراکز تربیتی و فضاها، عمومی نهادینه شود و «فرهنگ شهادت» در کنار «فرهنگ آبادانی و مسئولیت‌پذیری زیست‌محیطی» در وجود نسل جدید به ثمر بنشیند. در اجرای این طرح بر آنیم تا با استفاده از ظرفیت فضای مجازی و فعالیت‌های تربیتی، در این ایام تا پایان فصل بهار، یاد شهیدان، نه تنها در خاطره‌ها، بلکه در ریشه‌های زمین و جان دانش‌آموزانمان ماندگار شود و پیوندی نمادین میان «درخت به عنوان نشانه امید و زندگی» و «راه شهدا به عنوان مسیر ماندگار عزت و ایمان» ایجاد کند تا دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، به‌عنوان نسلی امیدوار و مسئول، پرچم‌دار ترویج فرهنگ شهادت و حفاظت از محیط زیست باشند. در این طرح هر دانش‌آموز با کاشت یا مراقبت از یک نهال یا گیاه، یاد شهیدی را گرامی می‌دارد و به صورت نمادین «شجره‌ای از امید و یاد شهدا» را در دل خانه‌ها، مدارس، مساجد، مراکز تربیتی، فضاها، عمومی و دل‌ها زنده نگه می‌دارد.

اهداف کلی

- ✓ تعمیق فرهنگ شهادت و آشنایی عینی دانش‌آموزان با مفاهیم ایثار، فداکاری و جاودانگی شهدا
- ✓ ایجاد پیوند نمادین و ملموس بین درخت (نماد زندگی، رشد و استقامت) و شهید (نماد حیات جاویدان)
- ✓ تقویت هویت ملی-مذهبی و احساس تعلق به آرمان‌های شهدا در دانش‌آموزان با نیازهای ویژه
- ✓ تقویت مسئولیت‌پذیری زیست‌محیطی و اجتماعی در نسل جدید، با تأکید بر حفظ منابع طبیعی، درختکاری و مراقبت از فضای سبز
- ✓ احیای امید در متن جامعه در پرتو حوادث تلخ و شهادت مظلومانه نونهالان، با تبدیل غم و اندوه به حرکت سازنده و امیدآفرین
- ✓ تبدیل پیام روز جمهوری اسلامی و روز طبیعت به یک حرکت تربیتی - فرهنگی مستمر در طول سال، نه فقط یک مراسم یک‌روزه
- ✓ زنده نگه داشتن یاد شهدای دانش‌آموز و شهدای انقلاب اسلامی

اهداف ویژه

- ✓ هر دانش‌آموز، یک نهال امید به نام هر شهید: هر دانش‌آموز با کمک والدین و معلم خود یک نهال یا گیاه مثمر/سازگار با اقلیم منطقه را و به نام یک شهید (ترجیحاً شهید محلی، شهید کودک و نوجوان، شهید جنگ تحمیلی سوم، یا شهدای مدرسه شجره طیبه) می‌کارد یا سرپرستی آن را برعهده می‌گیرد.
- ✓ هر دانش‌آموز، یک راوی شهید: هر دانش‌آموز با کمک والدین و معلمان خود، با زندگی و سیره یک شهید آشنا می‌شود و در قالب‌های مختلف (نوشتاری، تصویری، صوتی، نمایشی) داستان زندگی و شهادت او را روایت می‌کند و بین «نهال خود» و «شهید منتخب» پیوند معنوی برقرار می‌کند.
- ✓ ثبت و مستندسازی نهال‌های شهدا: برای هر نهال، «شناسنامه شهید» و «شناسنامه نهال» شامل نام شهید، محل کاشت، تاریخ کاشت، نوع درخت، نام دانش‌آموز/خانواده سرپرست و یک جمله الهام‌بخش از شهید یا درباره شهید ثبت می‌شود (فیزیکی یا دیجیتال).
- ✓ ایجاد فضاهای سبز یادمان شهدا: در مدارس، محلات، مساجد، بوستان‌ها و فضاهای عمومی، قطعاتی به عنوان «بوستان شهدا» یا «قطعه نهال‌های امید» اختصاص یابد که نهال‌های کاشته شده در آنجا، به نام شهدا نام‌گذاری و با پلاک‌های ساده معرفی شوند.

✓ **گسترش فرهنگ مراقبت و تداوم عهد:** دانش‌آموزان و خانواده‌ها خود را متعهد بدانند که همان‌گونه که شهید، جان خود را برای حیات جامعه تقدیم کرده است، آنان نیز با مراقبت مستمر از نهال‌ها، این پیام را منتقل کنند که «**یاد شهید**، مثل درخت، هر روز باید آبیاری شود.

ضرورت اجرای طرح

در دنیای امروز، مفاهیم متعالی همچون ایثار و شهادت، زمانی در جان نسل جدید ماندگار می‌شوند که با تجربه‌ای عینی و قابل لمس همراه باشند. **کاشت نهال به نام شهید**، اقدامی نمادین اما عمیق است که مفهوم «**شهادت = حیات بخشی**» را به شکلی پایدار منتقل می‌کند. این رویکرد، به‌ویژه برای دانش‌آموزان بانیازهای ویژه، بستری مناسب برای درک بهتر مفاهیم ارزشی و مسئولیت اجتماعی فراهم می‌سازد.

مخاطبان طرح

- ✓ دانش‌آموزان مدارس استثنایی
- ✓ خانواده‌ها و اولیای دانش‌آموزان
- ✓ معلمان و مربیان پرورشی

زمان‌بندی اجرای پویش

- ✓ آغاز رسمی پویش: از روز طبیعت (۱۳ فروردین) هم‌زمان با تأکید مقام معظم رهبری بر روز طبیعت و ادامه تا پایان فصل بهار (با تمرکز بیشتر بر روزهای فروردین).
- ✓ ادامه و تثبیت: مراقبت و پایش نهال‌ها در طول سال تحصیلی و سال‌های بعد، با برگزاری برنامه‌های دوره‌ای (مثلاً هر فصل یک «روز پایش نهال‌های شهدا»)
- ✓ هم‌افزایی با مناسبت‌ها: ایام‌الله دهه فجر سالروز شهادت شهیدان مدرسه شجره طیبه هفته، روز درختکاری، روز طبیعت و مناسبت‌های ملی و مذهبی مرتبط با شهدا

شیوه اجرای طرح در شرایط غیر حضوری

مرحله اول: آگاهی بخشی و معرفی طرح

- ✓ معرفی طرح «شجره طیبه» در شبکه شاد یا سایر بسترهای آموزشی
- ✓ قرائت بخش هایی از پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره درختکاری و نهال امید در آغاز طرح
- ✓ برگزاری جلسات کوتاه توجیهی برای معلمان و مربیان
- ✓ ارسال فایل کوتاه درباره زندگی و ایثار شهدا به ویژه شهدای دانش آموز میناب شامل بيوگرافي مصور، خاطرات صوتی، عکس و وصیت نامه ساده شده (مناسب سازی شده برای انواع معلولیت ها) توسط معلم/ مربی پرورشی در گروه های مجازی
- ✓ تبیین مفهوم نمادین درخت به عنوان نشانه حیات، امید و ماندگاری
- ✓ معرفی بانک شهدا (محلی، کشوری، شهدای مدرسه شجره طیبه و شهدای جنگ تحمیلی سوم)
- ✓ کمک به طراحی «کارت یادبود شهید» شامل نام، تاریخ شهادت و نقشی از درخت، مناسب سازی شده برای دانش آموزان با نیازهای ویژه (خط بریل، تصاویر ساده)
- ✓ تهیه یا تأمین نهال های مناسب (با هماهنگی نهادهای مسئول مثل منابع طبیعی، شهرداری، آموزش و پرورش، بسیج و ...)

مرحله دوم: مشارکت دانش آموزان

- ✓ انتخاب هر شهید توسط یک یا چند دانش آموز/ خانواده
- ✓ کاشت نهال و تعیین مسئول (دانش آموز/ خانواده/ گروه) برای آبیاری، هرس، مراقبت و گزارش وضعیت نهال
- ✓ اختصاص نام یک شهید (به ویژه شهدای دانش آموز) به هریک از گیاهان یا نهال های کاشته شده
- ✓ نصب کارت یادبود شهید برای دسترسی به بيوگرافي شهید
- ✓ تهیه عکس یا فیلم کوتاهی از کاشت یا مراقبت از گیاه خود
- ✓ برگزاری بازدیدهای دوره ای و ثبت رشد نهال ها (عکس در فواصل زمانی مشخص، گزارش کوتاه)

مرحله سوم: فعالیت های فرهنگی مجازی

برنامه های پیشنهادی با محوریت گرامیداشت یاد و نام شهدا:

- ✓ برگزاری مراسم نمادین کاشت نهال های شهدا در مدرسه یا محله، همراه با قرائت فاتحه، خواندن بخشی از زندگی شهدا و توضیح اهداف طرح

- ✓ نوشتن دل‌نوشته یا نامه‌ای به شهید یا صوتی توسط دانش‌آموزان خطاب به شهید و آویزان کردن آنها به درختان
- ✓ نقاشی یا طراحی با موضوع "درخت زندگی و راه شهدا"
- ✓ روایت کوتاه از زندگی شهدا توسط دانش‌آموزان
- ✓ ثبت تصویری/ویدیویی مراسم برای مستندسازی و الهام‌بخشی به دیگران
- ✓ انتشار آثار در کانال یا گروه مدرسه

مرحله چهارم: ایجاد باغ مجازی شهدا

- ✓ جمع‌آوری تصاویر نهال‌ها و گیاهان دانش‌آموزان
- ✓ تهیه یک آلبوم یا نمایشگاه مجازی با عنوان "شجره طیبه"
- ✓ معرفی آثار برگزیده در فضای مجازی مدرسه
- ✓ اهدای نشان «سفیر امید و شهادت» به دانش‌آموزان فعال

تداوم طرح

دانش‌آموزان در طول سال تحصیلی از گیاه یا نهال خود مراقبت می‌کنند و رشد آن را ثبت می‌کنند تا این گیاه به نمادی از تداوم یاد شهدا و رشد ارزش‌های انسانی در زندگی آنان تبدیل شود.

تبیین رسانه‌ای

- ✓ پوشش ویژه رسانه‌ای این طرح در اخبار ادارات کل آموزش و پرورش استانی و کانال‌های مجازی
- ✓ راه‌اندازی هشتک «#نهال_شهید_امید» در فضای مجازی